

„Pierwsi inżynierowie byli
meliorantami, architektami i konstruktorami
urządzeń wojskowych.....”

„Melioranci stworzyli systemy
systemy kanałów, umożliwiające byt najdawniejszych
cywilizacji w dolinach rzek .
Takim specjalistą był babiloński gugallu ,
czyli inżynier wodny.....”

L. Sprauge de Camp.

Copyright by Mirosław Zajączkowski

Wszystkie prawa zastrzeżone. Biuletyn jest dziełem twórcy.

Żadna część nie może być reprodukowana jakimkolwiek sposobem

– mechanicznie, elektronicznie, drogą fotokopii, itp. bez pisemnego zezwolenia twórcy.

INŻYNIER TORUŃSKI

NR II

INŻYNIER TORUŃSKI

jest pismem ukazującym pielęgnowanie podstawowych

reguł etycznych zawodu inżyniera takich jak:

honor, uczciwość, odpowiedzialność.

INŻYNIER TORUŃSKI

jest przyczynkiem do czynnego udziału w życiu stowarzyszenia.

Z poważaniem
Zajaczkowski Mirosław

W Siedemdziesiątą Piątą Rocznicę Odzyskania Polskiego Morza
Dzień Dziesiątego Lutego
LIGA MORSKA
ustanowiła swoim świętem.

Dla upamiętnienia 90 Wielkiej Rocznic w dziejach Rzeczypospolitej
LIGA MORSKA I RZECZNA
wyróżniła

PIERŚCIENIEM HALLERA

Pana Zdzisława Melera
członka Zarządu Głównego Ligi Morskiej i Rzecznej
Członka Kapituły Pierścienia Hallera

Komandor Kapituły
Dystryktorem
Pierścienia Hallera

Stanisław Lisak
konradmistrz

Prezes
Ligi Morskiej i Rzecznej

Andrzej Królowski
kapitan żeglugi wielkiej

Puck, 10 lutego 2010 r.

SZANOWNI PAŃSTWO.

Pierwszy numer biuletynu nawiązywał do zachowania etycznego w tych ciekawych, aczkolwiek trudnych czasów, a mam na myśli zawirowania spowodowane napaścią Rosji na Ukrainę. Przypominam zachwyty jakim był wyjazd w 2001 roku do Lwowa gdzie uczestniczyło 50 osób naszych członków. Nasz członek Jarek Wysocki okazał swoją wspaniałomyślność przyjmując do swojego domu Ukrainkę z Zacharem. My też stanieliśmy na wysokości zadania i zebraliśmy kasę na początek. Uważam, że to nie jest jednorazowo.

Drugi numer biuletynu przedstawia sylwetkę Zdzisława Melera który wraz z Stanisławem Kozłowskim brał udział w budowie „Stopnia Wodnego we Włocławku”.

W miesiącu październik 2023 r. przy pomocy Pana Zdzisława Melera wybierzemy się na Stopień Wodny w Włocławku.

Mirosław Zajczkowski

Życiorys mgr inż. Zdzisława Melera.

Urodziłem się 26.11.1937 r. w Chodzieży. Politechnikę Gdańską ukończyłem na Wydziale Budownictwa Wodnego Śródlądowego i Morskiego w 1961 r. uzyskując tytuł magistra inżyniera. Pracę zawodową rozpocząłem w 1961 r. w Inspektoracie Wodnych Melioracji w Mogilnie. Pracowałem na stanowisku Inspektora oraz Kierownika Budowy. Uprawnienia budowlane do wykonywania robót wodno-melioracyjnych uzyskałem 28.04.1966 r. Od 01.11.1966 r. podjąłem pracę na budowie stopnia wodnego we Włocławku. Zatrudniony byłem w Zarządzie Inwestycji Budowy Kaskady dolnej Wisły we Włocławku na stanowisku Starszego Inspektora Nadzoru. W okresie budowy stopnia wodnego do 1969 r. sprawowałem nadzór inwestorski na niżej wymienionych obiektach:

- zaporą czołową
- awanport dolny i górny
- drenaże i ekrany w rejonie elektrowni i śluzy
- wykopy i nasypy na stopniu wodnym /3 miliony m³ /
- droga przez stopień

Na zakończenie budowy otrzymałem specjalny dyplom od Prezesa Centralnego Urzędu Gospodarki Wodnej za udział w przegrodzeniu Wisły oraz Srebrny Krzyż Zasługi. Od 1970 r. do 31.12.1974 r. zatrudniony byłem w ODGW w Poznaniu na stanowisku Głównego Inspektora Nadzoru na budowie zapory i zbiornika wodnego Pakość na Noteci. Budowa została zrealizowana zgodnie z ustalonym planem inwestycyjnym. Na zakończenie budowy odznaczony zostałem Złotym Krzyżem Zasługi. Uprawnienia budowlane drogowe w zakresie kierowania robotami budowlanymi uzyskałem 24.01.1972 r. Od 1974 r. do 1975 r. pracując w Okręgowej Dyrekcji Gospodarki Wodnej w Poznaniu brałem udział w organizowaniu budowy zapory i zbiornika wodnego Jeziorsko na rzece Warcie. Wytyczano podstawowe obiekty hydrotechniczne oraz organizowano zaplecze inwestorskie budowy. W okresie od 01.01.1975 r. do końca 1976 r. pracowałem w Biurze Projektów Wodnych Melioracji w Bydgoszczy w zespole projektowym we Włocławku na stanowisku Starszego Projektanta i równocześnie Kierownika Zespołu. Wykonywałem między innymi projekt dużej przepompowni oraz projekt wstępny dla zapory i zbiornika na rzece Łubiance.

Uprawnienia budowlane w specjalności inżyniersko-budowlanej w zakresie budowli hydrotechnicznych uzyskałem 03.12.1976 r.

Od 1977 r. do przejścia na emeryturę w 01.01.2002 r. pracowałem w Okręgowej Dyrekcji Gospodarki Wodnej a następnie po reorganizacji w Regionalnym Zarządzie Gospodarki Wodnej w Warszawie na stanowisku Kierownika Inspektoratu Eksploatacji Rzek we Włocławku. Działalność Inspektoratu obejmowała stopień i zbiornik Włocławek oraz Wisłę z obiektami hydrotechnicznymi od ujścia Narwi do Wisły.

STOPIEŃ WODNY WŁOCLAWEK został zaprojektowany jako jeden z elementów kaskady dolnej Wisły. Planowana kaskada miała obejmować Wisłę dolną od Warszawy do ujścia do morza. Planowano wykonanie 9-ciu stopni na długości ponad 300 km. Dolna Wisła jest rzeką o wyrównanym charakterze hydrologicznym i topograficznym i bardzo nadawała się do zabudowy kaskadowej. Niestety doszło tylko do wykonania stopnia wodnego we Włocławku. Pozostawienie pojedynczego stopnia wodnego spowodowało wielkie problemy eksploatacyjne oraz zagrożenie bezpieczeństwa dla obiektów stopnia. Aktualnie poziom wody średniej poniżej stopnia obniżył się o ponad 3 m i jest to proces nieustający. Powstała sytuacja zmusiła do wykonania obiektów i robót zabezpieczających. Są to jednak zabiegi o charakterze tymczasowym. Pełne zabezpieczenie dla bezpieczeństwa stopnia może przynieść jedynie dalsza zabudowa kaskadowa, a przynajmniej budowa jednego stopnia poniżej Włocławka. Pozostawienie samotnego stopnia wpłynęło na wielkie zagrożenie zatarami lodowymi tym bardziej, że Wisła powyżej zbiornika od Płocka do Wyszogrodu jest rzeką silnie rozczłonkowaną i podatną na zatary lodowe i śryzowe.

W okresie pracy byłem odpowiedzialny za kierowanie akcji lodołamania i prowadzenia akcji przeciwpowodziowych. Szczególnie niebezpieczne zagrożenia powodziąmi zatarami wystąpiły w 1976 r. /przepływ około 7000 m³/s/ oraz na przełomie 1980 – 1981 r., kiedy ogromne zatary lodowe spowodowały spętrzenie wód i zatopienie wielkich obszarów. Podstawowym narzędziem do walki z zatarami były akcje lodołamania, którymi kierowałem. Niezależnie od trudności eksploatacyjnych spowodowanych brakiem konsekwencji w rozpoczętej zabudowie rzeki, stopień wodny przynosi znaczące korzyści dla gospodarki narodowej w postaci ekologicznej produkcji energii elektrycznej i utworzonej drogi wodnej na długości 60 km.

Za zasługi w zwalczaniu powodzi, akcjach lodołamań, otrzymałem szereg wyróżnień i medali. Z najważniejszych to:

- Złota Odznaka za zasługi dla ochrony środowiska i gospodarki wodnej
- Srebrna i Złota Odznaka za zasługi w zwalczaniu powodzi
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymany 27.06.1984 r.
- Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski otrzymany 25.09.2001 r.

W dniu 17.05.1978 r. otrzymałem tytuł Rzecznikawcy SITWM w zakresie budownictwa wodnego oraz budownictwa wodno-melioracyjnego.

Za wieloletnią pracę społeczną w SITWM i NOT otrzymałem:

- Srebrną i Złotą Odznakę NOT
- Srebrną i Złotą Odznakę SITWM

Po przejściu na emeryturę pracowałem na część etatu w RZGW Warszawa wykonując głównie funkcje nadzorów inwestorskich. W oparciu o umowy wykonywałem szereg prac projektowych i wykonawczych. W latach 2020-2020 pracowałem w oparciu o umowę o pracę jako kierownik budowy przy budowie budowli regulacyjnych na dolnej Wiśle na odcinku od Torunia do Tczewa.

SITWM

Do SITWM wstąpiłem po rozpoczęciu pracy w 1961 r. w kole zakładowym przy Inspektoracie Wodnych Melioracji w Mogilnie. Koło należało organizacyjnie do Oddziału w Toruniu. Od 1962 r. pełniłem funkcję Przewodniczącego Zarządu Koła.

W okresie pracy w Mogilnie poza bieżącą pracą w Zarządzie, organizowaliśmy wspólnie ze Związkiem Spółek Wodnych ciekawe wyjazdy turystyczno-szkoleniowe na obiekty melioracyjne, głównie w ówczesnym województwie białostockim.

Po przyjęciu do pracy do Zarządu Kaskady Dolnej Wisły we Włocławku przeszedłem jako członek SITWM do działającego tam koła zakładowego. Wybrany zostałem później do zarządu koła. Koło organizacyjne do 1977 r. należało do oddziału w Toruniu. Koło przy współpracy pracodawcy organizowało wyjazdy techniczne na obiekty hydrotechniczne w kraju.

W 1977 r. powołano Oddział SITWM we Włocławku. Do oddziału należało wtedy 6 kół zakładowych i 151 członków. Pierwszym przewodniczącym zarządu oddziału został mgr inż. Władysław Szorc, ówczesny dyrektor RPM we Włocławku.

W 1981 r. zostałem Przewodniczącym Zarządu Oddziału i funkcję tę pełniłem do czasu likwidacji oddziału w 2002 r. W okresie działania oddziału, poza bieżącą działalnością organizacyjną i szkoleniową organizowaliśmy każdego roku wyjazdy poznawczo-szkoleniowe na obiekty hydrotechniczne w całym kraju. Praktycznie byliśmy na większości dużych obiektów hydrotechnicznych. Duże znaczenie miało przychylne i rzeczowe wsparcie pracodawcy RGW Warszawa, odwrotnie było z Wojewódzkim Zarządem Melioracji we Włocławku. Zarząd Oddziału na bieżąco współpracował i uczestniczył w działalności NOT we Włocławku. Zarząd Oddziału współpracował z ZG SITWM uczestnicząc między innymi w wyjazdach szkoleniowych na obiekty hydrotechniczne Ukrainy, Austrii, Włoch i Szwajcarii.

Od 1995 r. następowało stopniowe zmniejszanie członkostwa w stowarzyszeniu. Likwidacja RPM i PEKUM oraz oddziału HYDROPROJEKTU spowodowało również likwidację kół. Koło przy Zarządzie WZIR stopniowo ograniczało działalność i liczebność członkostwa. Przyczyną była również bardzo nieprzychylna współpraca z dyrekcją WZIR. W 2002 r. pozostało jedynie koło przy Inspektoracie Eksploatacji Rzek. W związku z tym było brak podstaw statutowych do utrzymania oddziału we Włocławku. W połowie 2002 r. nastąpiła likwidacja oddziału. Pozostali członkowie SITWM nawiązali kontakt organizacyjny z oddziałem w Toruniu, który bardzo przychylnie przyjął nas w swój stan organizacyjny. Współpraca ta trwa do dnia dzisiejszego, uczestniczymy w imprezach i zebraniach organizowanych przez Zarząd Oddziału.

mgr inż. Zdzisław Meler